

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 lutego 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że C. M. (1) nie podlega od 1 sierpnia 2017 r. ubezpieczeniom społecznym : emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu jako pracownik u płatnika składek P. Ś.. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że w dniu 1 sierpnia 2017 r. pomiędzy płatnikiem, a C. M. (1) została zawarta umowa której nadano nazwę umowy o pracę na czas określony od 1 sierpnia 2017 r. do 31 lipca 2018 r. i mocą której C. M. (1) powierzono obowiązki pracownika gospodarczego w pełnym wymiarze czasu pracy z wynagrodzeniem podstawowym 2 000,00 zł brutto, a już od dnia 8 września 2017 r. C. M. (1) stał się niezdolny do pracy (niezdolność do pracy trwała do dnia 9 października 2017 r. , a następnie od dnia 23 października 2017 r.). W ocenie organu rentowego, C. M. (1) został zatrudniony na specjalnie utworzonym stanowisku pracy, a podczas jego nieobecności nie zatrudniono innego pracownika w jego miejsce. Zakład Ubezpieczeń Społecznych podkreślił również, że przed zawarciem umowy C. M. (1) nie posiadał innego tytułu do ubezpieczenia chorobowego, a samo złożenie dokumentu zgłoszeniowego (...) nastąpiło w dniu 11 grudnia 2017 r., a więc z uchybieniem ustawowego terminu. W ocenie organu rentowego działania polegające na zgłoszeniu do ubezpieczeń C. M. (1) w charakterze pracownika świadczą o chęci świadomego osiągnięcia korzyści z systemu ubezpieczeń społecznych i skorzystanie ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego w związku z chorobą. Tym samym na podstawie art.83 § 1 Kodeksu cywilnego w związku z art.300 Kodeksu pracy Zakład Ubezpieczeń Społecznych stwierdził, że umowa o pracę zawarta między płatnikiem, a C. M. (1), jako zawarta dla pozor, jest nieważna i od 1 sierpnia 2017 r. C. M. (1) nie podlega ubezpieczeniom społecznym.

/decyzja k.28 - 31akt ZUS/

W dniu 6 marca 2018 r. do organu rentowego wpłynęło odwołanie C. M. (1) od powyższej decyzji, w którym wniósł o jej zmianę i stwierdzenie, że jako pracownik u płatnika składek P. Ś. podlega obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu oraz wypadkowemu od 1 sierpnia 2017 r. C. M. (1) wskazał, że w dniu 1 sierpnia 2017 r. podpisał umowę o pracę z płatnikiem składek i w jej ramach faktycznie wykonywał powierzone mu obowiązki pracownicze. Wnioskodawca podkreślił, że z uwagi na chorobę tj. cukrzycę insulino – zależną istniejącą u niego od 1999 r., w trakcie zatrudnienia w firmie płatnika musiał korzystać ze zwolnień lekarskich. C. M. (1) jednocześnie podkreślił, że w latach 2007 – 2009 był już zatrudniony w firmie płatnika, a w latach 2009 – 2016, z uwagi na stwierdzone schorzenia, posiadał prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy.

/odwołanie k.3 – 3 odwrót/

W dniu 9 marca 2018 r. do organu rentowego wpłynęło odwołanie płatnika składek P. Ś. od powyższej decyzji. Płatnik składek podkreślił, że u podstaw zatrudnienia C. M. (1) leży fakt, iż potrzebował on pracownika, a C. M. (1) takiego zatrudnienia poszukiwał. Z uwagi zaś na fakt, iż C. M. (1) jest mężem jego siostry, miał do niego zaufanie. Płatnik podkreślił, że C. M. (1) wykonywał prace proste niewymagające szczególnych kwalifikacji np. grabił liście, dbał o czystość, wykonywał drobne prace naprawcze. Płatnik zaznaczył, że nie spodziewał się, iż C. M. (1) zachoruje w krótkim czasie po jego zatrudnieniu oraz, że opłacał za niego należne składki. P. Ś. wskazał, że brak przesłania dokumentów zgłoszeniowych był wynikiem problemów technicznych, a o zaistniałej sytuacji dowiedział się dopiero w grudniu 2017 r.

/odwołanie k.3 – 4 akt o sygn. VIII U 712/18/

W odpowiedzi na odwołania pełnomocnik organu rentowego wniósł o ich oddalenie oraz łączne rozpoznanie. Organ rentowy przytoczył argumentację zawartą w treści zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie k.4 – 4 odwrót , odpowiedź na odwołanie k.6 – 6 odwrót akt o sygn. VIII U 712/18/

Postanowieniem z dnia 4 września 2018 r. Sąd połączył sprawę o sygnaturze akt VIII U 712/18 ze sprawą o sygnaturze akt VIII U 711/18 w celu ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia oraz postanowił o ich prowadzeniu pod sygnaturą VIII U 711/18.

/postanowienie k.19 akt o sygn. VIII U 712/18/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Płatnik składek P. Ś. od 2001 r. prowadzi działalność gospodarczą polegającą na świadczeniu usług pogrzebowych. W ramach prowadzonej działalności P. Ś. nie zatrudnia pracowników, gdyż z uwagi na fakt, iż jest to firma rodzinna korzysta z pomocy osób najbliższych.

/zeznania P. Ś. min.00:11:53 – 00:16:03 rozprawy z dnia 15 stycznia 2019 r. , płyta CD k.53 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:16:13 – 00:28:49 rozprawy z dnia 4 września 2018 r. , płyta CD k.20/

C. M. (1) jest szwagrem płatnika i był u niego zatrudniony w 2009 r. C. M. (1) od wielu lat choruje na cukrzycę typu I (przyjmuje insulinę 3 razy w ciągu dnia) oraz nadciśnienie tętnicze. W okresie od 1 stycznia 2010 r. do 30 listopada 2016 r. C. M. (1) posiadał prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy i był z tego tytułu zgłoszony do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego. W okresie od 4 stycznia 2017 r. do 31 lipca 2017 r. C. M. (1) był zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ł. jako osoba bezrobotna.

/zeznania C. M. (1) min.00:09:08 – 00:11:53 rozprawy z dnia 15 stycznia 2019 r. , płyta k.53 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min. 00:01:35 – 00:16:13 rozprawy z dnia 4 września 2018 r. , płyta CD k.20 , ustalenia w aktach ZUS , dokumentacja medyczna k.32/

W dniu 1 sierpnia 2017 r. pomiędzy płatnikiem składek, a C. M. (1) została zawarta umowa o pracę na czas określony od 1 sierpnia 2017 r. do 31 lipca 2018 r. W treści umowy wskazano, że C. M. (1) od dnia 1 sierpnia 2017 r. będzie świadczyć pracę na stanowisku pracownika gospodarczego z wynagrodzeniem w wysokości 2 000,00 zł w pełnym wymiarze czasu pracy.

/umowa o pracę k.17 w dokumentacji osobowej wnioskodawcy k.50/

Zaświadczenie lekarskie z dnia 1 sierpnia 2017 r. wskazuje na brak przeciwwskazań do wykonywania przez C. M. (1) pracy na stanowisku pracownika gospodarczego.

/zaświadczenie w dokumentacji osobowej wnioskodawcy k.50/

Przedstawiono zaświadczenie, iż w dniu 1 sierpnia 2017 r. C. M. (1) odbył szkolenie w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy.

/karta szkolenia BHP w dokumentacji osobowej wnioskodawcy k.50/

W chwili zawierania umowy P. Ś. wiedział o chorobie C. M. (1).

/zeznania P. Ś. min.00:11:53 – 00:16:03 rozprawy z dnia 15 stycznia 2019 r. , płyta CD k.53 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:16:13 – 00:28:49 rozprawy z dnia 4 września 2018 r. , płyta CD k.20/

P. Ś. nie przekazał C. M. (1) pisemnego zakresu obowiązków pracowniczych.

/okoliczność bezsporna/

C. M. (1) miał zajmować się wykonywaniem prostych czynności takich jak sprzątanie, mycie okien, koszenie trawy, czy też odśnieżanie posesji na której mieści się firma płatnika. Teren, którym miał sprzątać to około 200 -300 m², w tym około 60 m² trawnika. Na posesji nie ma drzew.

/zeznania P. Ś. min.00:11:53 – 00:16:03 rozprawy z dnia 15 stycznia 2019 r. , płyta CD k.53 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:16:13 – 00:28:49 rozprawy z dnia 4 września 2018 r. , płyta CD k.20 , zeznania C. M. (1) min.00:09:08 – 00:11:53 rozprawy z dnia 15 stycznia 2019 r. , płyta k.53 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min. 00:01:35 – 00:16:13 rozprawy z dnia 4 września 2018 r. , płyta CD k.20/

W ramach powierzonych czynności C. M. (1) miał też zajmować się sprzątaniami nieruchomości, na której mieści się firma płatnika a także myciem należących do firmy płatnika samochodów. Powierzone obowiązki miał wykonywać od 8 do 16.

/zeznania P. Ś. min.00:11:53 – 00:16:03 rozprawy z dnia 15 stycznia 2019 r., płyta CD k.53 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:16:13 – 00:28:49 rozprawy z dnia 4 września 2018 r. , płyta CD k.20, zeznania C. M. (1) min.00:09:08 – 00:11:53 rozprawy z dnia 15 stycznia 2019 r. , płyta k.53 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min. 00:01:35 – 00:16:13 rozprawy z dnia 4 września 2018 r. , płyta CD k.20/

C. M. (1) podpisywał listy obecności w pracy.

/listy obecności k.13 – 15 akt ZUS/

P. Ś. wypłacał C. M. (2) wynagrodzenie w formie gotówkowej.

/listy k.10 – 12 akt ZUS/

Od dnia 8 września 2017 r. C. M. (1) stał się niezdolny do pracy. Do pracy powrócił w dniu 10 października 2017 r. C. M. (1) stał się ponownie niezdolny do pracy od dnia 23 października 2017 r. Na zwolnieniu lekarskim przebywał co najmniej do 14 sierpnia 2018 r.).

/dokumentacja medyczna k.44, i zestawienie zwolnień k.35/

Podczas nieobecności C. M. (1) w pracy, płatnik składek nie zatrudnił pracownika na jego miejsce.

/okoliczność bezsporna/

Przed zatrudnieniem wnioskodawcy przy pracach pomagał płatnikowi jego ojciec a obecnie robi to jego syn w ramach pomocy rodzinnej.

C. M. (1) nie powrócił do pracy w firmie płatnika.

/zeznania P. Ś. min.00:11:53 – 00:16:03 rozprawy z dnia 15 stycznia 2019 r., płyta CD k.53 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:20:05 – 00:23:21 rozprawy z dnia 4 września 2018 r., płyta CD k.20 /

Dokument zgłoszeniowy (...) za C. M. (1), z datą zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz obowiązkowego ubezpieczenia chorobowego od 1 sierpnia 2017 r., został przekazany do ZUS w dniu 11 grudnia 2017 r. Płatnik składek przekazał raporty rozliczeniowe ZUS RCA z podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za miesiące : sierpień 2017 r. w kwocie 0,00 zł, wrzesień 2017 r. w kwocie 2 000,00 zł, październik 2017 r. w kwocie 476,19 zł . W dniu 20 grudnia 2017 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wpłynął wniosek o wypłatę dla C. M. (1) zasiłku z ubezpieczenia chorobowego za okres od 24 października 2017 r.

/ustalenia w aktach ZUS/

Przychody firmy płatnika w latach 2016 – 2017 kształtowały się następująco:

- 2016 r. – 287 806,58 zł
- 2017 r. – 321 433,58 zł w tym:
 - styczeń – 30 138,38 zł
 - luty – 31 996,29 zł
 - marzec – 24 262,98 zł
 - kwiecień – 28 295,41 zł
 - maj – 21 408,13 zł
 - czerwiec – 17 653,70 zł
 - lipiec – 17 638,38 zł
 - sierpień - 22 520,84 zł
 - wrzesień – 29 132,39 zł
 - październik – 29 980,75 zł
 - listopad – 31 045,35 zł
 - grudzień – 37 360,98 zł

/zestawienie k.47 – 48/

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie dowodów z ww. dokumentów, a jedynie częściowo w oparciu o zeznania C. M. (1) oraz P. Ś.

Sąd nie dał bowiem wiary zeznaniom C. M. (1) oraz P. Ś. w zakresie w jakim wskazywali oni, że w spornym okresie C. M. (1) faktycznie świadczył pracę na rzecz płatnika w ramach stosunku pracy. Faktu świadczenia pracy nie potwierdził żaden obiektywny dowód. W szczególności strony nie przedstawiły żadnego świadka, który choćby uprawdopodobnił fakt pracy wnioskodawcy u płatnika. Jednocześnie argumenty, które przedstawił płatnik, uzasadniając zatrudnienie odwołującego są nielogiczne i nie znajdują potwierdzenia w pozostałym materiale dowodowym. Płatnik wskazał np. iż zatrudnił wnioskodawcę bo cyt. „ powiedzmy sobie, że nie dawałem rady. Było więcej pogrzebów... Wzrosła liczba pogrzebów o 10 miesięcznie, od czerwca 2017 roku. Nie jestem w stanie przewidzieć ilu ludzi jutro umrze. Do chwili obecnej utrzymuje się taki stan”. Sposób sformułowania pierwszego zdania wskazuje, w ocenie Sądu, iż płatnik na siłę próbuje znaleźć argument uzasadniający zatrudnienie wnioskodawcy. Logiczne jest oczywiście, iż nie da się przewidzieć liczby zgonów a także liczby pogrzebów zleconych stronie. Jednak istnieje możliwość wykazania prawdziwości informacji na temat liczby pogrzebów już po ich zorganizowaniu poprzez złożenie stosownych dokumentów, czego płatnik nie uczynił. Nadto na tezę przeciwną zaprezentowanej przez stronę wskazuje zestawienie przychodów płatnika. Przychody wskazują tendencję malejącą od marca do sierpnia włącznie, ze szczególnym spadkiem w okresie czerwiec – lipiec 2017 roku, kiedy rzekomo miała wzrosnąć liczba pogrzebów.

W tej sytuacji zeznania płatnika nie mogą wzbudzić zaufania sądu. Podobnie zresztą jak zeznania wnioskodawcy, który poświadczył, iż 1 sierpnia przyszedł do pracy na godzinę 8.00 i robił to co każdego dnia. Podczas gdy z dokumentacji wynika, iż w tym dniu nie tylko odbył szkolenie z zakresu bhp, ale także uzyskał zaświadczenie od lekarza medycyny pracy, co z całą pewnością wymagało wizyty u lekarza, którą odwołujący winien zapamiętać. Podkreślić należy, iż

okres zatrudnienia do chwili skorzystania ze zwolnienia lekarskiego był bardzo krótki trwał nieco ponad 30 dni kalendarzowych, a zatem nawet osoba z problemami z pamięcią mogłaby to zapamiętać.

Podkreślić także należy, że oprócz twierdzeń C. M. (1) oraz P. Ś. oraz dołączenia dokumentacji pracowniczej C. M. (1), będącej w ocenie Sądu jedynie formalnym przejawem zawarcia umowy o pracę, nie przedstawiono jakichkolwiek innych dowodów, które wskazywałyby na faktyczne wykonywanie przez niego obowiązków w ramach stosunku pracy (nadto C. M. (1) nie otrzymał choćby zakresu obowiązków pracowniczych). Sąd nie podzielił również twierdzeń płatnika, co do faktu zgłoszenia C. M. (1) do ubezpieczeń w ustawowym terminie, gdyż na wskazaną okoliczność nie przedstawił on jakiegokolwiek dowodu, który mógłby podważyć ustalenia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych dokonane w tym zakresie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołania jako niezasadne podlegały oddaleniu.

Zgodnie z treścią art.6 ust.1 punkt 1, art.8 ust.1 i art.11 ust.1 i art.12 ust.1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz.1778) pracownicy, to jest osoby pozostające w stosunku pracy, podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym.

Definicja pracownika na gruncie prawa ubezpieczeń społecznych została zawarta w przepisie art.8 ust.1 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, który stanowi, iż za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy. Pojęcie stosunku pracy o jakim mowa w art.8 ust.1 ww. ustawy jest równoznaczne z pojęciem stosunku pracy definiowanym przez art. 22 k.p. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2005 roku, I UK 296/04, OSNP 2006/9-10/157).

Stosownie do treści art.22§1 k.p. przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Wskazać należy, że zgodnie z art.83§1 k.c. w zw. z art.300 k.p. nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Z czynnością prawną pozorną mamy do czynienia wówczas, gdy występują łącznie, następujące warunki: oświadczenie woli musi być złożone tylko dla pozorów, oświadczenie woli musi być złożone drugiej stronie, adresat oświadczenia woli musi zgadzać się na dokonanie czynności prawnej jedynie dla pozorów, czyli być aktywnym uczestnikiem stanu pozorności. Pierwsza i zasadnicza cecha czynności pozornej wyraża się brakiem zamiaru wywołania skutków prawnych, jakie prawo łączy z tego typu umową i treścią złożonego oświadczenia. Jest to zatem z góry świadoma sprzeczność między oświadczeniami a prawdziwymi zamiarami stron, czyli upozorowanie przez strony na zewnątrz i wytworzenie przeświadczenia dla określonego kręgu (otoczenia), nie wyłączając organów władzy publicznej, że czynność o określonej treści została skutecznie dokonana. Jednakże zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, wyrażonym w wyroku z 14 marca 2001 roku (sygn. akt III UKN 258/00, OSNAP 2002/21/527), nie można przyjąć pozorności oświadczeń woli o zawarciu umowy o pracę, gdy pracownik podjął pracę i ją wykonywał, a pracodawca świadczenie to przyjmował. Nie wyklucza to rozważenia, czy w konkretnym przypadku zawarcie umowy zmierzało do obejścia prawa (art.58§1 k.c. w związku z art. 300 k.p.).

Sąd podziela pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w uzasadnieniu wyroku z dnia 25 stycznia 2005 roku (II UK 141/04, OSNP 2005/15/235), w którym stwierdzono, iż stronom umowy o pracę, na podstawie której rzeczywiście były wykonywane obowiązki i prawa płynące z tej umowy, nie można przypisać działania w celu obejścia ustawy (art.58§1 k.c. w zw. z art.300 k.p.). Ocena taka nie odnosi się jednak do sytuacji gdy podejmowane czynności w ramach zawartej umowy o pracę nie mają na celu rzeczywistej realizacji tej umowy, a jedynie uwiarygodnienie jej świadczenia – innymi słowy są czynnościami pozornymi, fikcyjnymi - pracownik udaje, że wykonuje jakieś czynności jedynie po to, aby stworzyć dowody jej świadczenia. Nawiązanie umowy o pracę może bowiem wynikać z czynności faktycznych wyrażających się z jednej strony zobowiązaniem pracownika do wykonywania pracy określonego rodzaju

na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem, z drugiej zobowiązaniem pracodawcy do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem (art.22§1 k.p.).

W wyroku z dnia 2 lipca 2008 roku (II UK 334/07, Lex nr 531865) Sąd Najwyższy wskazał, iż w sytuacji, gdy wolą stron zawierających umowę było faktyczne nawiązanie stosunku pracy i doszło do świadczenia pracy za wynagrodzeniem, sama świadomość jednej ze stron umowy, a nawet obu stron, co do wystąpienia w przyszłości zdarzenia uprawniającego do świadczeń z ubezpieczenia społecznego, nie daje podstawy do uznania, że umowa miała na celu obejście prawa. Ocena taka nie odnosi się jednak do sytuacji gdy podejmowane czynności w ramach zawartej umowy o pracę nie mają na celu rzeczywistej realizacji tej umowy, a jedynie uwiarygodnienie jej świadczenia – innymi słowy są czynnościami pozornymi, fikcyjnymi - pracownik udaje, że wykonuje jakieś czynności jedynie po to, aby stworzyć dowody jej świadczenia.

Tytułem do ubezpieczenia, z którym przepisy prawa ubezpieczeń społecznych łączą podleganie ubezpieczeniu i prawo do świadczeń, miało być w przedmiotowej sprawie zatrudnienie, jako wykonywanie pracy w ramach stosunku pracy. Nie jest istotne przy tym, czy strony miały realny zamiar zobowiązania się – przez pracownika do wykonywania pracy a przez pracodawcę do przyjmowania tego świadczenia i wypłacania wynagrodzenia, lecz to czy zamiar taki został w rzeczywistości zrealizowany. Pozorność wyraża się w braku zamiaru wywołania skutków prawnych i jednoczesnym zamiarze stworzenia okoliczności mających na celu zmylenie osób trzecich. Istotne znaczenie ma niezgodność między aktem woli a jego uzewnętrznieniem. Założeniem unormowania jest zgoda drugiej osoby na złożenie oświadczenia woli dla pozorów.

Ocena realizacji zawartej przez C. M. (1) i płatnika umowy o pracę wskazuje na to, że strony zawarły umowę o pracę, której nie miały zamiaru realizować. O pozorności umowy o pracę wnioskować należy z całokształtu okoliczności dotyczących momentu zawarcia umowy, jak i przez pryzmat zdarzeń późniejszych.

W ocenie Sądu nie ma żadnych obiektywnych dowodów potwierdzających wykonywanie przez wnioskodawcę pracy.

Nadto wskazać należy, iż odwołujący na okoliczność świadczenia pracy nie przedstawili żadnych dowodów poza własnym przesłuchaniem. Same zaś zeznania strony nie są dowodem wystarczającym.

Przypomnieć bowiem należy, że wnioskodawcy jako strony procesu są niewątpliwie zainteresowani w rozpatrzeniu sprawy na swoją korzyść.

W myśl art. 299 kpc jeżeli po wyczerpaniu środków dowodowych lub w ich braku pozostały niewyjaśnione fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, sąd dla wyjaśnienia tych faktów może dopuścić dowód z przesłuchania stron.

Sąd podziela stanowisko wyrażone w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 7 XII 2006 roku, w sprawie III CSK 269/06, zgodnie z którym, z treści art. 299 k.p.c. wynika, iż dowód z przesłuchania stron ma charakter uzupełniający, gdyż przeprowadza się go "jeżeli po wyczerpaniu środków dowodowych lub w ich braku pozostały niewyjaśnione fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy" (LEX nr 607267). Nie może to być zatem jedyny dowód na okoliczność faktycznego świadczenia pracy. W takiej sytuacji nie jest to już dowód uzupełniający, a przepisy procedury cywilnej dopuszczają ten dowód jedynie w takim zakresie.

W świetle poczynionych ustaleń faktycznych należy stwierdzić, że mamy do czynienia z pozornością oświadczeń woli w zawarciu umowy o pracę przez płatnika, a C. M. (1). Celem działania stron nie było bowiem świadczenie pracy w ramach stosunku pracy i uzyskiwanie z tego tytułu wynagrodzenia, a jedynie osiągnięcie innych korzyści, które prawo wiąże z istnieniem stosunku pracy.

Głównym celem zawarcia umowy o pracę winno być natomiast nawiązanie stosunku pracy, a jedynie rezultatem i pośrednim celem zatrudnienia jest uzyskanie wskazanych korzyści. Podkreślić przy tym należy, że zarówno przepisy prawa pracy, prawa ubezpieczeń społecznych, jak i przepisy ustrojowe pozwalają kształtować elementy stosunku pracy zgodnie z wolą stron.

Wprawdzie płatnik składek założył akta osobowe C. M. (1), to jednak w ocenie Sądu dokumenty te nie świadczą o wykonywaniu pracy. Stworzenie tej dokumentacji miało jedynie uprawdopodobnić świadczenie pracy. Do ustalenia, że doszło do powstania między stronami stosunku pracy nie jest wystarczające spełnienie warunków formalnych zatrudnienia, a konieczne jest ustalenie, że strony miały zamiar wykonywać obowiązki stron stosunku pracy, wynikające z umowy o pracę i to czyniły.

W niniejszej sprawie płatnik składek P. Ś. zawarł z C. M. (1) umowę o pracę, która z formalnego punktu widzenia stanowiła stosowną podstawę do objęcia C. M. (1) ubezpieczeniem społecznym. Ważność tej umowy została jednak – słusznie – zakwestionowana przez organ rentowy.

Zdaniem Sądu, analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że brak jest dowodów, by wnioskodawca w spornym okresie wykonywał pracę u płatnika.

W ocenie Sądu płatnik nie miał potrzeby zatrudniania pracownika, a wskazuje na to choćby brak zatrudnienia pracownika w czasie jego nieobecności w pracy, jak i w okresie zarówno przed jak i po okresie obowiązywania spornej umowy (czynności te były wykonywane przez ojca lub syna płatnika w ramach pomocy rodzinnej). Podkreślić także należy, że fakt braku zatrudnienia pracownika na miejsce wnioskodawcy w czasie jego nieobecności utwierdza Sąd w przekonaniu, że zatrudnienie wnioskodawcy przez płatnika było fikcyjne. W ocenie Sądu celem podjętych przez wnioskodawcę działań, biorąc choćby pod uwagę jego stan zdrowia i długoletnią chorobę, było uzyskanie przez niego świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

C. M. (1) przed zawarciem spornej umowy o pracę nie posiadał żadnego tytułu do ubezpieczeń społecznych. Za to cierpiał na liczne i poważne schorzenia.

W ocenie Sądu strony umowy musiały mieć świadomość tego, że umowa nie będzie ich obowiązywać, a ich ewentualne zobowiązania z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, z uwagi na stan zdrowia C. M. (1) będą krótkotrwałe. Nawiązanie stosunku pracy, którego elementami są zobowiązanie się pracownika do wykonywania pracy i zobowiązanie pracodawcy do wypłacania wynagrodzenia, nie było rzeczywistym celem stron. Stronom chodziło o uzyskanie świadczeń z ubezpieczenia chorobowego i temu celowi podporządkowały skonstruowanie określonej sytuacji prawnej, a umowa o pracę stanowić miała przede wszystkim narzędzie do realizacji tego celu. Fikcyjne, czyli tylko pozorne zawarcie umowy o pracę nie mogło stanowić podstawy do objęcia obowiązkowymi ubezpieczeniami pracowników.

Wobec powyższego Sąd uznał, że zaskarżona decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ustalająca niepodleganie przez C. M. (1) od 1 sierpnia 2017 r. ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę jako pracownik u płatnika składek P. Ś. odpowiada prawu i na podstawie art.477¹§1 k.p.c. oddalił odwołanie, o czym orzekł w punkcie 1 sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art.98 k.p.c. zasądzając od C. M. (1) i P. Ś. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. kwoty po 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika Sąd ustalił zgodnie z § 9 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r. , poz.265).

S.B.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawcy.

18 II 2019 roku.